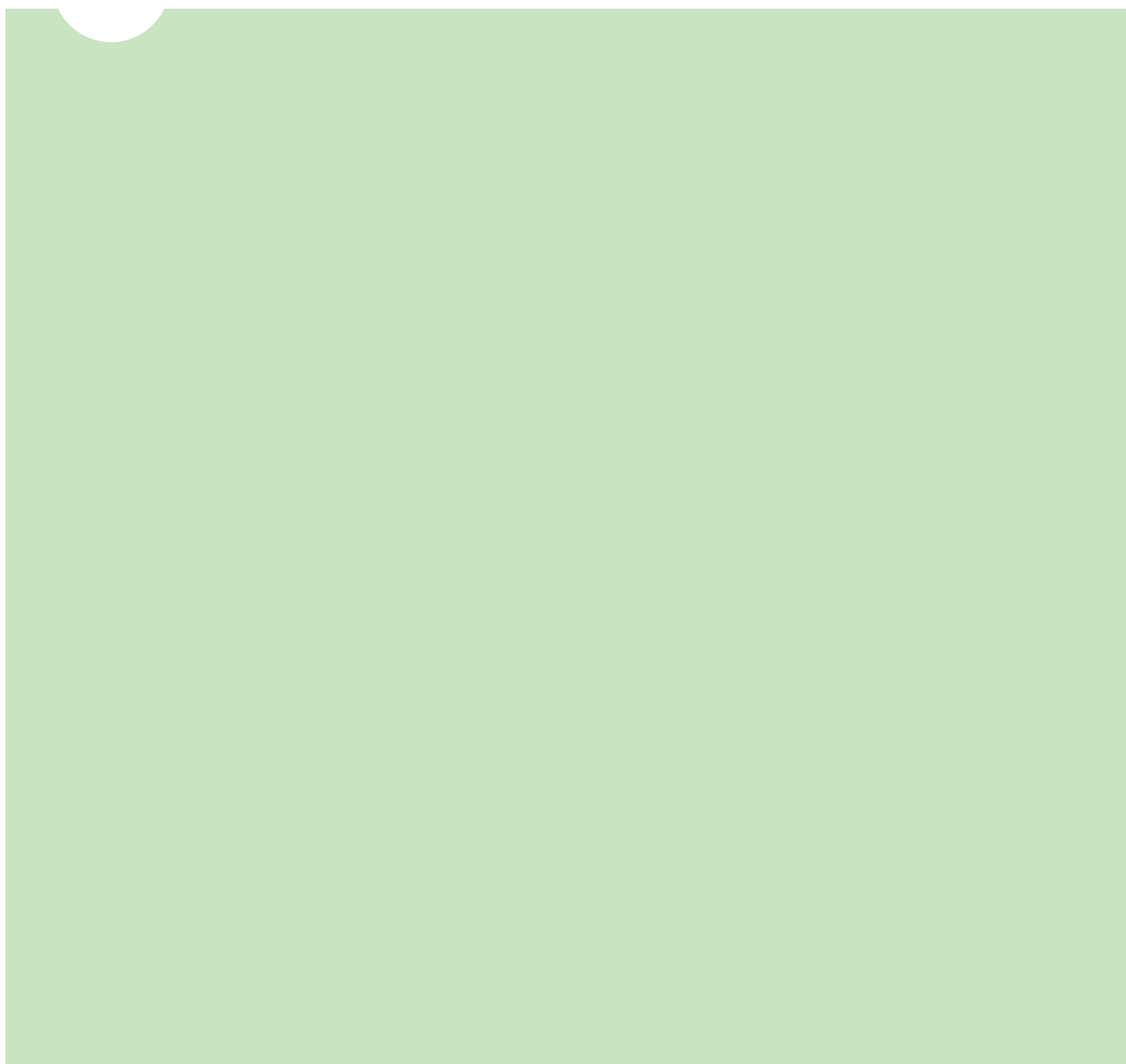

Bærekraftsrapportering

1.	PRINSIPPER FOR BÆREKRAFTSRAPPORTERINGEN	S. 127	5.3	VÅRT SAMFUNNSENGASJEMENT	S. 141
2.	SPAREBANK-HISTORIEN OG BÆREKRAFT	S. 127	5.3.1	HVORFOR ER VÅRT SAMFUNNSENGASJEMENT OG BÆREKRAFTIG LOKAL SAMFUNNSUTVIKLING VIKTIG?	S. 141
3.	INTERESSENTKART	S. 128	5.3.2	HVORDAN JOBBER VI FÅR Å OPPNÅ EN BÆREKRAFTIG LOKAL SAMFUNNSUTVIKLING?	S. 142
4.	OVERORDNEDE PRINSIPPER	S. 128	5.3.3	HVILKE RESULTATER HAR VI OPPNÅDD OG HVILKE MÅL HAR VI SATT OSS FOR VIDERE ARBEID?	S. 142
4.1	FNS BÆREKRAFTMÅL	S. 129	6.	KLIMARISIKO I BANKENS MARKEDSOMRÅDE	S. 144
4.2	FNS GLOBAL COMPACT	S. 130	7.	BÆREKRAFTSRISIKO I BANKENS UTLÅNSPORTEFØLJE OG ESTIMERT CO2-AVTRYKK	S. 145
4.3	UNEP FI	S. 130	7.1	BÆREKRAFTSRISIKO I BANKENS BOLIGLÅNSPORTEFØLJE	S. 145
5.	BANKENS BÆREKRAFTSAMBISJONER	S. 131	7.2	ESTIMERT CO2-AVTRYKK FOR BANKENS UTLÅNSPORTEFØLJE TIL NÆRINGSDRIVENDE (SCOPE 3)	S. 145
5.1	VÅR ORGANISASJON	S. 131	7.3	BÆREKRAFTSRISIKO I BANKENS UTLÅN TIL NÆRINGSDRIVENDE	S. 147
5.1.1	HVORFOR ER BÆREKRAFTIG ORGANISASJON VIKTIG?	S. 131	7.4	ESTIMERT CO2-AVTRYKK FOR BANKENS UTLÅNSPORTEFØLJE TIL NÆRINGSDRIVENDE (SCOPE 3)	S. 148
5.1.2	HVORDAN JOBBER VI FÅR Å OPPNÅ EN BÆREKRAFTIG ORGANISASJON?	S. 131	8.	OPPSUMMERT GRI-RAPPORTERING	S. 150
5.1.3	HVILKE RESULTATER HAR VI OPPNÅDD OG HVILKE MÅL HAR VI SATT OSS FOR VIDERE ARBEID?	S. 137	9.	OPPSUMMERT TCFD- RAPPORTERING	S. 154
5.2	VÅRE PRODUKTER OG TJENESTER	S. 138			
5.2.1	HVORFOR ER BÆREKRAFTIGE PRODUKTER OG TJENESTER VIKTIG?	S. 138			
5.2.2	HVORDAN JOBBER VI FÅR Å OPPNÅ BÆREKRAFTIGE PRODUKTER OG TJENESTER?	S. 139			
5.2.3	HVILKE RESULTATER HAR VI OPPNÅDD OG HVILKE MÅL HAR VI SATT OSS FOR VIDERE ARBEID?	S. 140			

1. Prinsipper for bærekraftsrapporteringen

Bankens bærekraftsrapportering har som formål å gi leseren et balansert innblikk i hva bærekraft betyr fra banken. Den redegjør blant annet for hva bankens bærekraftambisjoner er og hvorfor de er viktige for oss, hvordan vi jobber for å nå våre ambisjoner, hvilke resultater vi har oppnådd siste året og hvilke mål vi har satt oss for det videre arbeidet. Bærekraftsrapporteringen er utarbeidet etter rapporteringsstandardene Global Reporting Initiative (GRI) og Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), og dekker både vår påvirkning på utviklingen mot et bærekraftig samfunn, og den finansielle betydningen for banken som følge av utviklingen særlig knyttet til klimaendringer.

2. Sparebank-historien og bærekraft

I vår banks historie er «Bærekraft» et nytt begrep på et gammelt grunnprinsipp. I vår sparebanktradisjon ligger det at vi skal ta et utvidet ansvar for positiv utvikling av samfunnet, gjennom å skape varige verdier. Vi skal drive bankvirksomhet på en måte som sikrer at dagens behov tilfredsstilles, uten at dette skjer på bekostning av framtidige generasjoners mulighet til å tilfredsstille sine.

Vi er mer enn en bank i lokalsamfunnet. Vi vet at når det går godt med samfunnet, går det godt for banken. Derfor har vi i snart 200 år bidratt til å utvikle samfunnet, gjennom finansiell trygghet, finansiering, støtte og partnerskap med utdanningsinstitusjoner, steds- og **næringsutvikling**, gaver til lag og foreninger, og mye mer.

Finansbransjen er strengt regulert, og gjennom sin virksomhet påvirker bransjen i liten grad miljø og samfunn negativt. Vi har likevel en svært sentral rolle i arbeidet med bærekraft. Gjennom kredittgivning og finansiering er finansbransjen en sentral premissgiver for utviklingen av både næringsliv og private husholdninger. Vi tar dette ansvaret, og vil gjennom styring av våre engasjementer bidra til det grønne skiftet og bærekraftige samfunn.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland har fire grunnverdier: Nær, dyktig, engasjert og framtidsrettet. Verdiene bygger på sparebanktradisjonen. Dette innebærer å ta et utvidet ansvar for utviklingen av samfunnet, og bidra til å skape varige verdier for framtiden. Dette er bærekraft i praksis. Bærekraft er således solid forankret i bankens verdigrunnlag.

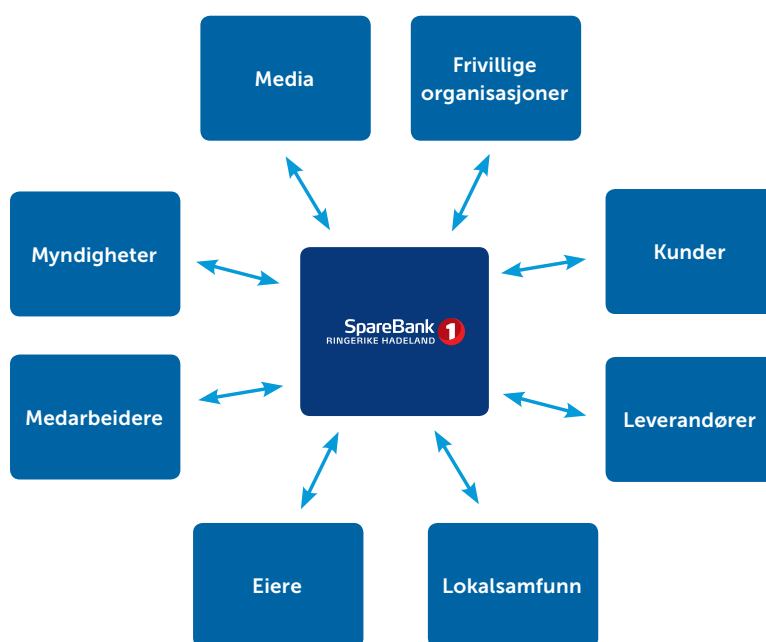
3. Interessentkart

Konsernet forholder seg til omgivelsene, der utvikling og forvaltning av verdier skjer i samspill med kunder, eiere, medarbeidere, myndigheter, media, lokalsamfunn m.fl. Alle disse aktørene har forventninger til oss knyttet til bærekraft. Vi vil skille oss positivt ut – og arbeider for å oppfylle forventningene hver dag.

Årlige kundeundersøkelser/posisjonsmålinger gir konsernet signaler om tilfredshet, omdømme og markedsandel. På bakgrunn av dette prioriterer banken tiltak for stadig å forbedre både finansielle og ikke-finansielle resultater.

Konsernets interessenter setter krav til at vi skaper balanse mellom etisk og bærekraftig opptreden og økonomiske resultater. Nedenfor er en oversikt over ulike interessenter som vi forholder oss til og som kan påvirke konsernets omdømme.

4. Overordnede prinsipper

I SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal bærekraft være en integrert del av vår strategi for å styrke konkurransekraften, redusere risiko, og tiltrekke gode kunder, investorer og dyktige ansatte. Bærekraftarbeidet skal bidra til økt nyskapingen og bidra til å utvikle og påvirke regionen som konsernet er en del av. SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal skape verdier på en ansvarlig og bærekraftig måte for alle konsernets interessenter. Sentralt i dette står risikoarbeid, der vi må sikre at risikobildet er oppdatert i tråd med de raske endringene i samfunnet, utløst av blant annet klimaendringer.

For å operasjonalisere målet om bærekraft i konsernets overordnede strategi, og de strategiske føringene og rammeverket som er redegjort for, vil banken vedta konkrete mål om **å merkbart forsterke vår positive, og redusere vår negative, påvirkning på mennesker, miljø og samfunn**

Hovedfokus for bærekraftarbeidet er bankens kjernevirksomhet innen personmarked, bedrifts- marked og distribusjon av fond, men alle bankens virksomhetsområder inngår i satsingen.

I den første versjonen av bærekraftstrategien er ikke alle mål definert i målbare størrelser. I 2021 skal måleparametere defineres, nullpunktdata innsamles, og konkrete mål settes.

Bankens bærekraftsarbeid bygger på prinsippene i FNs bærekraftsmål, FNs global compact og UNEP FI.

4.1 FNs bærekraftsmål

SpareBank 1 Ringerike Hadeland støtter FNs 17 bærekraftsmål, og tar lokalt ansvar for det globale arbeidet med å bremse klimaendringene, og bygge bærekraftige samfunn.

Sparebank 1 Ringerike Hadeland har valgt ut fire av målene som vårt hovedfokus.

Dette er:

- **Mål 3: God helse og livskvalitet**

God helse og livskvalitet for alle, uansett alder

Vi skal videreføre vår stolte tradisjon for å støtte allmennyttinge initiativ og virksomheter som forbedrer oppvekstvilkår i vår region. Vi legger vekt på mosjon og barne- og breddeidrett.

- **Mål 4: God utdanning**

Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle

Vi skal legge til rette for at alle medarbeidere kan utvikle seg, ha en bedriftskultur som er preget av åpenhet, respekt og å ville hverandre vel. Vi bidrar til å styrke utdanningsmiljøet lokalt gjennom samarbeid og økonomisk støtte. Vi skal være lokal kompetanse-bygger på økonomi.

- **Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst**

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle

Vi skal fremme inkludering og mangfold gjennom vår forretningsdrift, ha en bedriftskultur som er preget av åpenhet, respekt og å ville hverandre vel. Vi skal bruke vår rolle som finansiell samarbeidspartner til å skape økt bevissthet om bærekraft, og bidra til sunn vekst i form av bærekraftige arbeidsplasser og økonomi.

- **Mål 13: Stoppe klimaendringene**

Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem

Vi vil gjennom bærekraftig rådgivning bidra til å styrke enkeltpersoners, virksomheters og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer og deres evne til tidlig varslings, samt styrke kunnskapen og bevisstgjøringen om dette.

Vi bygger også vårt bærekraftarbeid på mål 17, som er samarbeid for å nå målene.

Vi er overbevist at samarbeid er den beste strategien for å nå felles mål.

Sammen med våre kunder

- Vi bygger bevissthet og kunnskap
- Vi fokuserer på muligheter og lønnsomhet

#BestSammen**Sammen i SpareBank 1 Alliansen**

- Vi bygger kompetanse og samarbeider gjennom felles bærekraftforum
- Vi bygger bærekraftige verktøy og teknologi i fellesskap
- Vi samarbeider om bærekraftige innkjøp og krav til produkter og leverandører

4.2 FNs Global Compact

SpareBank 1 Ringerike Hadeland støtter UN Global Compact sine ti prinsipper for ansvarlig næringsliv, gjennom ansvarlig drift innen menneskerettigheter, arbeidsliv, antikorrupsjon og miljø.

1. Bedrifter skal støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og
2. påse at de ikke medvirker til krenkelser av menneskerettighetene.
3. Bedrifter skal holde organisasjonsfriheten i hevd og sikre at arbeidstagers rett til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes i praksis, og
4. avskaffe alle former for tvangsarbeid,
5. sikre reell avskaffelse av barnearbeid, og
6. sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes.
7. Bedrifter skal støtte en føre-var-tilnærming til miljøutfordringer, og
8. ta initiativ til å fremme økt miljøansvar, og
9. oppmuntre til utvikling og bruk av miljøvennlig teknologi.
10. Bedrifter skal bekjempe enhver form for korrupsjon, inkludert utpressing og bestikkelser.

4.3 UNEP FI

SpareBank 1 Ringerike Hadeland støtter FNs prinsipper for bærekraftig bankdrift, UNEP FI.

1. Vi skal tilpasse SpareBank 1 Ringerike Hadelands drift til Parisavtalen, FNs bærekraftsmål og andre regionale og internasjonale initiativ og rammeverk.
2. Vi skal øke den positive påvirkningen SpareBank 1 Ringerike Hadeland har på omgivelsene og redusere den negative. Begge typer påvirkning må konkretiseres og vi må sette mål for forbedring.
3. SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal gjøre forretningspartnere og kunder i stand til å ta ansvarlig valg. Målet er å endre holdninger og atferd i en positiv, etisk og bærekraftig retning gjennom dialog og samarbeid.
4. SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal jobbe tett sammen med våre interessenter. Hensikten er å forstå omgivelsesskifter, gjerne gjennom risikokartlegging og sårbarhetsanalyser. Prinsippet vektlegger også kunnskaps- og informasjonsdeling for å oppnå positiv endring med henvisning til FNs bærekraftsmål.
5. SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal gjennom styring og kultur implementere prinsippene. Gjennomføringsevne er avhengig av god ledelse. I tillegg er det viktig at vi som bedrift har en god organisasjonskultur som motiverer og tilrettelegger for tiltak som gjør at vi kan nå målene våre.
6. SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal drive bærekraftarbeid med stor grad av åpenhet. Vår informasjon må være tilgjengelig og pålitelig. Dette handler også om hvordan vi kan gjøre informasjon sammenlignbar, noe som er en utfordring på tvers av bransjer og for globale samarbeidsinitiativ. Å kommunisere målsettinger er et tiltak som bidrar til åpenhet og ansvarlighet.

5. Bankens bærekraftsambisjoner

Hovedfokus for bærekraftarbeidet er bankens kjernevirksomhet innen personmarked, bedrifts-marked og distribusjon av fond, men alle bankens virksomhetsområder inngår i satsingen. Vi ønsker å sette konsernet i stand til å ha tilgang til markeder på linje med våre konkurrenter.

Vi bruker bærekraft som et konkurransefortrinn gjennom å integrere det i all virksomhetsstyring og innarbeide det i interne styrende dokumenter, relevante policyer og retningslinjer.

Styret i SpareBank 1 Ringerike Hadeland har vedtatt 12 ambisjoner for vår organisasjon, våre produkter og tjenester og vårt samfunnsansvar:

- A1: Vi skal være gode forbilder gjennom å redusere eget forbruk, avfall og CO2-avtrykk
- A2: Vi skal jobbe aktivt for mangfold i ledende stillinger
- A3: Vi skal ha rådgivere med kompetanse på bærekraft
- A4: Vi skal bidra til at våre kunder har en aktiv holdning til klimarisiko og bærekraft
- A5: Vi skal vurdere ESG-faktorer i kredittprosessene
- A6: Vi skal tilby grønne finansieringsprodukter
- A7: Vi skal ikke finansiere kunder som opererer i strid med bærekraftsprinsipper
- A8: Vi skal bidra til bærekraftige arbeidsplasser
- A9: Vi skal være lokal kompetansebygger på økonomi
- A10: Vi skal bidra til å styrke utdanningsmiljøet lokalt
- A11: Vi skal støtte initiativ som bedrer oppvekstvilkår
- A12: Vi skal bidra til lokale miljøtiltak

Ambisjonen er basert på en risikokartlegging av bærekraftsrisiko som banken står ovenfor.

5.1 Vår organisasjon

5.1.1 Hvorfor er bærekraftig organisasjon viktig?

Vi begynner med oss selv, gjennom at dyktige, engasjerte og fremtidsrettede medarbeidere integrerer bærekraft i alle arbeidsprosesser. For å kunne påvirke andre på en troverdig og god måte, må vi også vise at vi selv er en bærekraftig organisasjon og gå foran som et godt eksempel.

5.1.2 Hvordan jobber vi får å oppnå en bærekraftig organisasjon?

Bankens arbeid med bærekraftig organisasjon bygger på følgende ambisjoner:

- A1: Vi skal være gode forbilder gjennom å reduseres eget forbruk, avfall og CO2-avtrykk
- A2: Vi skal jobbe aktivt for mangfold i ledende stillinger
- A3: Vi skal ha rådgivere med kompetanse på bærekraft

Etisk forretningsdrift

Verdiskaping skal skje i tråd med god rådgivningsskikk og innenfor rammer der den enkelte medarbeider ikke bryter etiske retningslinjer for å tilfredsstille økonomiske mål. Bankens nulltoleranse for korrupsjon og aksepterer ikke handlinger som kan oppfattes som bestikkelser eller forsøk på å påvirke saksbehandlingen på en utilbørlig måte. Arbeidet med etikk og anti-korrupsjon er forankret i bankens etiske retningslinjer, som revideres årlig. Retningslinjene skal bidra til at medarbeiderne overholder taushetsplikten, unngår opptreden som kan skade bankens omdømme, ivaretar sin habilitet og håndterer interessekonflikter. Videre beskriver retningslinjene hvordan medarbeiderne skal forholde seg til gaver, kunder og representasjon. Det gjennomføres årlige etikkuker for å sikre regelmessig opplæring.

Eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Ringerike Hadeland omfatter de mål og overordnede prinsipper som banken styres og kontrolleres etter for å sikre egenkapitalbevis- eiernes, kundenes, medarbeidernes og andre gruppers interesser i banken. SpareBank 1 Ringerike Hadeland følger den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 2018 og retter seg etter dens anbefalinger så langt det passer for en sparebank med egenkapitalbevis. Formålet med anbefalingene for eierstyring og selskapsledelse er at selskaper notert på regulerte markeder skal ha eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledeling mellom egenkapitalbevisiere, styre og daglig ledelse utover det som følger av lovgivningen. Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og implementeringen i SpareBank 1 Ringerike Hadeland.

Arbeidsliv

Banken har som mål å være en attraktiv arbeidsgiver, og en trygg og god arbeidsplass med hensyn til fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. Arbeidstakerrettigheter ivaretas gjennom etterlevelse av lov og tariffavtaleverk og i jevnlig dialog med medarbeidernes tillitsvalgte i flere faste møte- og samarbeidsarenaer. Banken gjør risikovurderinger med hensyn til helse, miljø og sikkerhet annethvert år, i samarbeid med verneombud, ledere og medarbeidere. Vi har fokus på å tilby et variert og sunt kosthold i bankens kantiner. Vi legger til rette for fysisk aktivitet for våre ansatte og støtter utgifter til trening og konkurranser. Vi har avtale med bedriftshelsetjeneste med periodisk oppfølging av ansattes helsesituasjon. Vi legger til rette for å redusere fysiske arbeidsbelastninger blant våre ansatte og investerer i hjelpemidler for å sikre gode arbeidsstillinger.

Systemet for utviklingssamtaler og kartlegging av medarbeidernes opplæringsbehov er godt etablert. På bakgrunn av kartleggingene i utviklingssamtalene utarbeides tiltaksplaner for videreutvikling for den enkelte og for banken totalt sett. Kompetanseområdet er prioritert, og skal bidra til at den enkelte medarbeider opplever mestring og utvikling i sitt arbeid.

2020 var et år preget av håndtering av koronasituasjonen. Gjennom året har det blitt iverksatt en hel del tiltak for å håndtere situasjonen. Utgangspunktet for håndteringen, er følgende tre prinsipper:

- Sikre ansatte mot smitte
- Sikre sikker og stabil drift og nødvendig utvikling
- Samfunnsansvar: Hindre smittespredning og få samfunnshjulene i gang.

Tiltak som har vært innført har vært utstrakt bruk av hjemmekontor, omfattende økt bruk av digitale løsninger for interne og eksterne møter, sosiale arrangementer på et minimum og vesentlig forsterket renhold.

Det gjennomføres årlige medarbeiderundersøkelser for å sikre god informasjon om ansattes arbeidssituasjon og arbeidsmiljø. Resultatene av undersøkelsen har vært stabilt gode over tid. I 2020 svarer blant annet medarbeiderne at de opplever godt samspill med kollegaer og ledere, og 98 % av medarbeiderne sier at de er sterkt engasjerte i jobben og oppgavene sine.

I 2020 var sykefraværet i banken 5,53 %, en forholdsvis stor oppgang fra 4,32 % i 2019. Langtidsfravær utgjør den største andelen av sykefraværet. Årsak til økningen er sammensatt, men vi ser en større grad av arbeidsrelatert fravær enn tidligere. Korttidsfraværet har vært vesentlig lavere enn normalt fra andre kvartal og ut året. Vi ser en klar sammenheng med koronapandemien på dette området.

Banken arbeider aktivt med sykefraværsoppfølgingen, med vekt på å komme tidlig i gang med oppfølgingsplaner og aktuelle tilretteleggingstiltak.

Det er i 2020 ikke rapportert om arbeidsulykker eller personskader.

Banken har i 2020 gjennomført kartlegging og risikovurdering av forhold som kan føre til diskriminering eller være til hinder for likestilling og mangfold. Tillitsvalgte og verneombud har vært involvert i arbeidet. På bakgrunn av identifiserte risikoer har ledergruppen vedtatt at det skal utarbeides mål og tiltak på områdene rekruttering og kjønnslikestilling. Målet er økt mangfold og å hindre diskriminering.

Det fremgår av bankens personalpolitikk at arbeidsmiljøet skal være inkluderende og preget av mangfold, respekt og omtanke. Alle medarbeidere skal gis de samme mulighetene for faglig og personlig utvikling, og skal stilles likt uavhengig av kjønn

Rapportering kjønnslikestilling	2020
Andel kvinner i ulike stillingskategorier	
Rådgivere personmarked	81,8 %
Rådgivere bedriftsmarked	40,0 %
Kundebehandlere/saksbehandlere	83,3 %
Stab	44,4 %
Mellomledere	57,1 %
Ledergruppe	28,6 %
Andel kvinner i styret	42,9 %
Gjennomsnittslønn	
Kvinner	Kr. 551.735
Menn	Kr. 687.244
Kvinnerns lønn som andel av menns i ulike stillingskategorier	
Rådgivere personmarked	91,1 %
Rådgivere bedriftsmarked	100,8 %
Kundebehandlere/saksbehandlere	103,1 %
Stab	86,2 %
Mellomledere	98,5 %
Uttak av foreldrepermisjon (samlet antall dagsverk)	
Kvinner	502,0
Menn	148,5
Sykefravær	
Kvinner	6,67 %
Menn	3,67 %
Fravær pga. syke barn (samlet antall dagsverk)	
Kvinner	177,2
Menn	75,0
Andel deltid	
Kvinner	14,1 %
Menn	5,9 %

Menneskerettigheter

Bankens etiske retningslinjer slår fast at menneskerettigheter skal respekteres, og at det skal medvirkes aktivt til at dette skjer – ikke bare i banken, men også hos bankens forretningsforbindelser. Banken har ikke utarbeidet egne retningslinjer for ivaretagelse av menneskerettigheter. Konsernet har sin virksomhet i Norge, hovedsakelig i regionene Ringerike, Hadeland og Nittedal. Ved å følge norske lover og regler mener vi at risikoen for å bryte rettighetene er minimale. Banken følger anskaffelsesstrategi i SpareBank 1 som stiller krav til forhold som lønn, hvitvasking, korrupsjon, arbeidstid, barnarbeid, diskriminering og miljø.

Behandling av personopplysninger

Våre kunder skal ha tillit til at personopplysningene deres er trygge hos oss. Vi behandler alle personopplysninger i tråd med gjeldende lovkrav og GDPR, EUs forordning for personvern som ble innført i Norge i 2018.

Dette gjøres ved at personopplysninger:

- Behandles på en lovlig, rettferdig og åpen måte
- Kun samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål og ikke viderebehandles på en måte som er uforenelig med behandlingens formål
- Er adekvate, relevante og begrenset til det som er nødvendig (dataminimering)
- Er korrekte og oppdaterte
- Lagres slik at det ikke er mulig å identifisere de registrerte lenger enn nødvendig
- Behandles på en måte som ivaretar krav til informasjonssikkerhet

Avvik rapporteres til tilsynsmyndigheter, og er grunnlag for systematisk forbedringsarbeid. Antall rapporterte avvik i 2020 var ett avvik, mot 3 avvik i 2019. Ingen av disse sakene fikk noen konsekvenser for banken.

Anti-hvitvasking og anti-korrupsjon

Ansatte i konsernet SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal under ingen omstendighet benytte sin stilling til å oppnå personlige fordeler eller opptre på en slik måte at det kan skade konsernets omdømme eller være i strid med norsk lov.

Det er ikke avdekket tilfeller av korrupsjon i konsernet i 2020.

Konsernet har gjort nødvendige tilpasninger i rammeverk og prosesser for å sikre etterlevelse av den nye hvitvaskingsloven med tilhørende forskrifter som trådte i kraft 15. oktober 2018. Styret er tydelig på bankens rolle i bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering og påser at banken ikke misbrukes til dette formålet. Arbeidet mot korrupsjon og anti-hvitvasking tar utgangspunkt i bankens årlige virksomhetsinnrettede risikovurdering, hvor tiltak prioriteres mot det som har størst risiko. Tiltak er basert på overvåking samt aktsomhet fra de ansatte.

I 2020 ble totalt 4 077 transaksjoner identifisert for videre kontroll av bankens transaksjons- overvåking. Etter undersøkelser av bankens spesialister på området ble 109 saker rapportert til enheten for finansiell etterretning (EFE) i ØKOKRIM. Ingen av disse sakene fikk noen konsekvenser for banken.

Kontroll av etterlevelse av bankens retningslinjer med oppfølgende tiltak har høy prioritet og rapporteres jevnlig til ledergruppe og styre. Alle ledere, fagansvarlige og ansatte i kundeposisjon gjennomfører årlig e-læring og kunnskapstest på temaet hvitvasking.

Banken følger SpareBank 1-alliansens retningslinjer for svindelforebyggende tiltak. Det arbeides kontinuerlig i Alliansen for å holde våre nett- og mobiltjenester sikre og for at kundene skal kunne bruke disse på en trygg måte.

Antihvitvaskingsarbeid er en sentral oppgave for i **EiendomsMegler 1 Ringerike Hadeland**. Eiendomsmeglerbransjen har stort ansvar for å bekjempe at hvitvasking skjer gjennom omsetning av fast eiendom. Selskapet har foretatt risikovurdering av forhold knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering. Tre hovedområder omfattes i særlig grad av undersøkelsesplikten; forhold ved partene i avtalen, forhold ved eiendommen og forhold ved klientmidlenes opprinnelse. Selskapet har egne rutinebeskrivelser for oppfølging av oppdragene. Antihvitvasking er også en viktig del av de fagansvarliges oppgaver i deres pålagte arbeid med kontroll av saksmapper hos alle meglere. Alle ansatte gjennomfører årlige opplæringsprogram i antihvitvasking.

Virksomheten i **SpareBank 1 Økonomihuset** er underlagt Lov om hvitvasking og terrorfinansiering og selskapet har etablert og integrert rutiner for å etterleve loven. Ved etablering av rutiner er det tatt utgangspunkt i maler utarbeidet av bransjeforeningen Regnskap Norge, som selskapet er medlem av. Rutiner er inkludert i håndbok som er tilgjengelig for alle ansatte. Det fokuseres aktivt og gjennomføres opplæring, i organisasjonen på regelverket.

Bærekraft i innkjøp

Bærekraft i innkjøp omhandler leverandørenes bevissthet om sin leverandørkjede og arbeidet de gjør for å redusere negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i hele sin leverandørkjede. Ved avtaleinngåelse skal leverandøren forplikte seg til «Standard om bærekraft i innkjøp». Enhver anskaffelse skal gjennomføres slik at det ikke er tvil om innkjøperens og/eller bankens habilitet.

En stor andel av bankens leverandøravtaler forvaltes gjennom samarbeidet i SpareBank 1 Alliansen. SpareBank 1 stiller krav til leverandørene om at de har retningslinjer innen bærekraft, og at disse skal omsettes til handling. SpareBank 1 gjorde i 2019 en risikovurdering av 249 leverandører. Man fant ved denne gjennomgangen at 91 av leverandørene har økt risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet. Disse 91 leverandørene ble nærmere fulgt opp i 2020, med spørsmål om sine retningslinjer for miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i handel, dokumentasjon for miljøledelsessystem, og hvilke forhold med størst negativ påvirkning av miljø og sosiale forhold man hadde identifisert. 43 av disse ble identifisert som aktuelle for ytterligere oppfølging fremover.

Markedsføring

Det er viktig for banken å drive etisk markedsføring som gjør tjenestene og produktene våre transparente og forståelige. Dette er for å sikre at kunden er godt informert og kan ta gode finansielle beslutninger. Det har ikke vært noen tilfeller av manglende overholdelse av krav knyttet til informasjon og merking av produkter og tjenester eller til kommunikasjon og markedsføring i 2020.

Innovasjon og digitalisering

Banken jobber strukturert med å øke distribusjonskraften gjennom tilpassing av kontornettet og økt betjenings- og salgsevne i andre kanaler. Målsettingen er en effektiv distribusjonsmodell som gir konkurransekraft gjennom lavere kostnader og høyere lønnsomhet. Å sikre gode digitale løsninger med rådgiving og veiledning er avgjørende for å sikre at kundene tar gode økonomiske valg og har all nødvendig informasjon tilgjengelig i kjøpsøyeblikket. Dette har høyt fokus i utviklingen av våre felles løsninger i SpareBank 1 Utvikling.

Ansvarlige investeringer

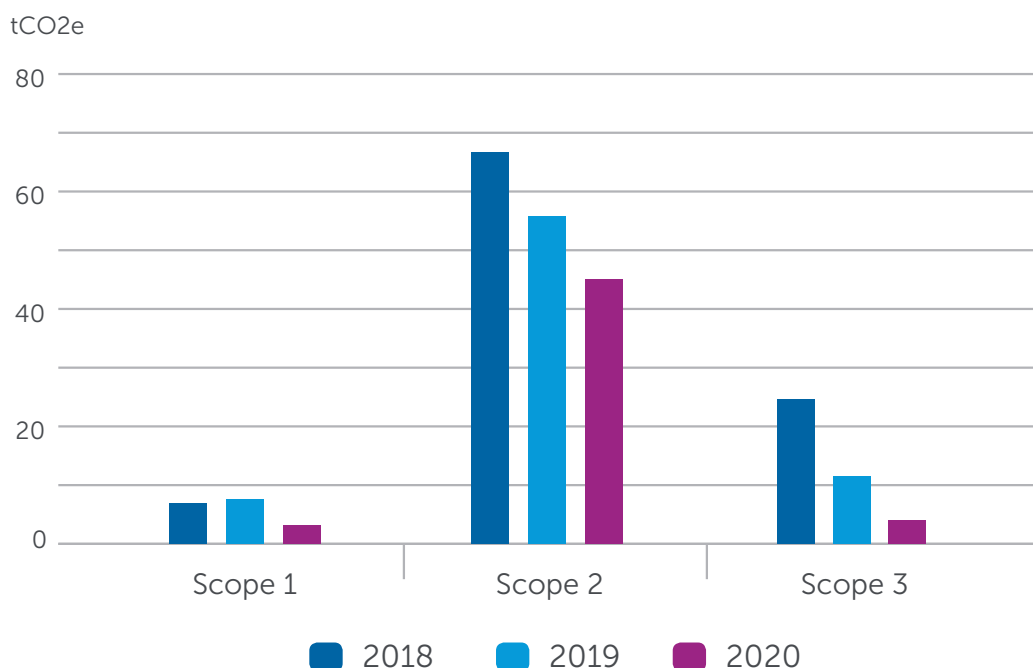
SpareBank 1 Ringerike Hadelands investeringer utøves på en slik måte at de oppfyller krav og regelverk i bankens bærekraftsstrategi. Dette betyr at banken ikke skal investere i selskaper som bidrar til krenkelser av menneske- og arbeidstakerrettigheter, som for eksempel tvangsarbeid og barnearbeid. Bankens investeringer skal heller ikke bidra til alvorlig miljøskade eller korrupsjon.

Ytre miljø

Vi jobber for å redusere eget forbruk. Vi benytter digitale tjenester som e-møter, e-signering av dokumenter og lignende for å redusere forbruk og reiser. Vi kildesorterer avfall og jobber for å redusere matsvinn i bankens kantiner. Vi utarbeider energi- og klimaregnskap etter internasjonale standarder utviklet av «The Greenhouse Gas Protocol», på scope 1-3.

Energi- og klimaregnskap, i tCO ₂ e	2018	2019	2020
Scope 1 Forbruk av fossilt brensel i selskapets kjøretøy	6,3	6,6	2,6
Scope 2 Forbruk av elektrisitet i egneide eller leide bygg	66,1	56,0	44,9
Scope 3 Bruk av privat bil i tjeneste	24,2	11,6	3,9

Årlige klimagassutslipp per Scope

Vi rapporterer i tillegg estimerte CO₂-avtrykk for vår utlånsportefølje og vil jobbe for å styrke datakvaliteten på denne rapporteringen fremover. Estimert CO₂-avtrykk for utlånsporteføljen rapporteres i kap. 7.

5.1.3 Hvilke resultater har vi oppnådd og hvilke mål har vi satt oss for videre arbeid?

A1: Vi skal være gode forbilder gjennom å redusere eget forbruk, avfall og CO₂-avtrykk

Dette har vi gjort:

- ☒ Vår virksomhet påvirker miljøet og klima i liten grad, og vi har over tid ført klimaregnskaper
- ☒ Vi valgte å renovere eksisterende bygningsmasse framfor å rive og bygge nytt da hovedkontoret trengte oppgradering i 2018-2020
- ☒ Vi har valgt smart lys- og klimastyring, kombinasjon med mer effektive vindus- og isolasjonsløsninger
- ☒ Hele virksomhetens avfallshåndtering er kvalitets-sikret, og gjennomgående kildesortering er sikret
- ☒ Gjennom SpareBank 1 har vi innkjpsordninger som sikrer bærekraft gjennom strenge produkt- og leverandørkrav
- ☒ Digitale tjenester reduserer transport, tid og forbruk. Vi er tidlig ute med å ta i bruk digitale verktøy som bidrar til trygg effektivisering, herunder e-møter, e-signering, e-tinglysning, digital registrering, automatisering av prosesser o.l.

Våre ambisjoner:

- ☐ Sertifisering som Miljøfyrtårn. Dette innebærer blant annet: Sette mål for utslippsreduksjon, føre detaljert klima- og miljøregnskap, rapportere i henhold til internasjonale standarder
- ☐ Dokumentere utslipp og utslippsutvikling knyttet til alle våre engasjementer. Dette innebærer å innhente suksessivt mer detaljerte opplysninger om våre kunders virksomhet og eiendommer, som er finansiert via oss
- ☐ Vurdere utskifting til null-utslipps-biler
- ☐ Fortsette digitaliseringen der dette gir bærekraftig kvalitet- og effektivitetsforbedring

A2: Vi skal jobbe aktivt for mangfold i ledende stillinger

Dette har vi gjort:

- ☒ I vår virksomhet er det nedfelt i både styrende dokumenter og HR-strategi at alle ansatte skal likebehandles
- ☒ I vår virksomhet skal samfunnet for øvrig gjenspeiles i våre ansatte, knyttet til eksempelvis kjønn, alder, funksjonsevne og andre segmenteringsnormaler

Våre ambisjoner:

- ☐ Mangfoldsbegrepet skal defineres og implementeres i HR-strategi, og vektlegges spesielt i arbeidet med etterfølgerplanlegging og lederrekruttering

A3: Vi skal ha rådgivere med kompetanse på bærekraft

Dette har vi gjort:

- ☒ Gjennom allmøter og gruppearbeider er bærekraftarbeidet forankret i hele organisasjonen. Dette inkluderer kjennskap til FNs bærekraftsmål og virksomhetens bærekraftambisjoner
- ☒ Arbeidet med antihvitvasking og terrorfinansiering er viktig, og det har hatt ekstraordinær oppmerksomhet i hele organisasjonen i 2019 og 2020
- ☒ Vi har etablert grønt boliglån og grønt billån som lokalt kredittprodukt

Våre ambisjoner:

- ☐ Etablere et grunnleggende kompetansenivå på bærekraft. Dette inkluderer kunnskap om FNs bærekraftsmål, samt bedriftens overordnede ambisjoner og mål. Videre skal ansatte kjenne bankens grønne produkter og tjenester. Ambisjonen gjelder alle ansatte, uavhengig av funksjon i banken
- ☐ Etablere felles struktur for bærekraft og bærekraftprosesser i banken, herunder modeller og verktøy for bærekraftrådgivning
- ☐ Alle rådgivere skal gjennomføre kurs for grunnleggende bærekraft, «Bærekraftig finans», kunne rådgi på bruk av Energiportalen, der kunder kan se hva de sparer på energieffektiviseringstiltak, gjennomføre intern trening på bærekraftrådgivning, ta ansvar for å oppdatere og kontinuerlig forbedre kompetanse, prosesser, produkter og tiltak
- ☐ Drive løpende kompetanseoppdatering via nettkursene Pass-Opp
- ☐ Synliggjøre bærekraftkompetanse i kundebehandling, gjennom at vi behandler alle kunder med respekt, likeverdig og fordomsfritt, og gjennom vår rolle som fremsnaker av regionen og lokalt næringsliv
- ☐ Alle ledere skal jevnlig sette bærekraft på agendaen

5.2 Våre produkter og tjenester

5.2.1 Hvorfor er bærekraftige produkter og tjenester viktig?

Vi jobber sammen med våre kunder for å nå bærekraftmålene, og vi bidrar til høyere bevissthet, kompetanse og endringshastighet.

Å gi lån til personkunder og bedriftskunder er bankens kjernevirksomhet. Ansvarlig utlån har vært en del av vårt samfunnsoppdrag som lokal sparebank i snart 200 år. Bankens maktposisjon knyttet til finansiering av investeringer, virksomheter og prosjekter gir banken en mulighet til å påvirke og understøtte en bærekraftig samfunnsutvikling.

Banken har totalt 60.000 personkunder og 5.000 bedriftskunder. Daglig har våre rådgivere gode samtaler med mange av våre kunder, og er en viktig samtalepartner for kunden rundt

spørsmål om dagens og fremtidige økonomiske verdier for person og selskap. Samfunnets evne til å omstille seg til en mer bærekraftig utvikling har betydning for kundens økonomiske verdier. Det er derfor både naturlig og viktig at våre rådgivere også diskuterer bærekraft med kunden og gir kundene råd om hvordan de kan sikre sine økonomiske verdier i fremtiden samtidig som de bidrar til en mer bærekraftig utvikling.

5.2.2 Hvordan jobber vi får å oppnå bærekraftige produkter og tjenester?

Bankens arbeid med bærekraftig investering bygger på følgende ambisjoner:

A4: Vi skal bidra til at våre kunder har en aktiv holdning til klimarisiko og bærekraft

A5: Vi skal vurdere ESG-faktorer i kredittprosessene

A6: Vi skal tilby grønne finansieringsprodukter

A7: Vi skal ikke finansiere kunder som opererer i strid med bærekraftsprinsipper

Bankens låneprosess og kredittåndbøker skal gjenspeile ambisjonene. Vi skal utvikle modeller for kartlegging og vurdering av klimarisiko, direkte risiko og overgangsrisiko i engasjementene.

Vi tilbyr grønne finansieringsprodukter innen boliglån og billån. Vi finansierer ikke prosjekter knyttet til våpen, kull, pornografi eller uregulert kryptovaluta. Våre kunder skal operere innenfor norske lover, og i bærekraftperspektivet vektlegges særskilt lover knyttet til beskatning, arbeidsmiljø, diskriminering og forurensning. Kunder som opererer i strid med lover eller allment etisk problematisk virksomhet, skal ikke innvilges kreditt.

Vi skal gi råd til kundene om bærekraftige investeringer tilknyttet deres bolig eller virksomhet. Vi skal dokumentere og diskutere energiklasse på underliggende panteobjekter. Vi skal prioritere grønne avvik på avvikskvoter etter boliglånsforskriften.

Kundenes behov og interesser skal ivaretas gjennom faglig god og ansvarlig kundeførelse som sikrer at kunden selv kan ta bevisste og velinformerte valg. Bankens rådgivere skal behandle alle kunder med respekt, likeverdighet og fordomsfritt.

Våre rådgivere skal ha god kompetanse på bærekraft, og bidra til at kundene tar velinformerte valg knyttet til sin privatøkonomi.

Ansvarlig forvaltning hos fondsleverandører

Fondssparing er et viktig spareprodukt for våre kunder. Fondene vi tilbyr er investert i selskaper innen svært mange ulike sektorer, både i Norge og globalt. Det er krevende å ha oversikt over selskapenes ansvarlighet og bærekraftsprestasjoner, både innen miljø, klima, menneske- og arbeidstakerrettigheter, økonomisk kriminalitet og virksomhetsstyring. Derfor er det klart søkelys på feltet, både fra sivilsamfunn og fra finansnæringen selv.

Vi skal ha fokus på bærekraft i samtaler med kundene vedrørende valg av investeringsprofil på sparemidler. Vi skal bidra til at kundene tar et aktivt valg.

Som forutsetning for distribusjon i våre kanaler skal alle verdipapirfondsforvaltere skriftlig bekrefte at de er kjent med og følger våre retningslinjer, og de må årlig oppdatere SpareBank 1 på hvordan ESG-oppfølgning av investeringer skjer gjennom innrapportering av data som danner grunnlaget for merkeordningen (positiv screening, negativ screening og aktivt eierskap). FNs prinsipper for ansvarlige investeringer skal være signert av fondsforvalterne og etterlevelse rapporteres.

SpareBank 1 har sammen med The Governance Group gjennomført kartlegging av 291 fond. Dette er grunnlag for en merkeordning, som i nettbank viser kundene hvor bærekraftige hvert fond faktisk er. Fondene har bærekraftkarakter fra A til F. Alle Odins fond oppnår karakter B, som indikerer «Veldig bra».

Økonomisk kriminalitet

Banken har høyt fokus på arbeidet for å forhindre økonomisk kriminalitet. Økonomisk kriminalitet er et samfunnsproblem som rammer både enkeltpersoner og næringslivet. Vi og andre banker har plikt til å gjennomføre tiltak for å forebygge og avdekke svindel, kriminalitet og terrorhandlinger. Kundene spesielt og samfunnet generelt skal ha tillit til at banken jobber aktivt på dette området.

5.2.3 Hvilke resultater har vi oppnådd og hvilke mål har vi satt oss for videre arbeid?

A4: Vi skal bidra til at våre kunder har en aktiv holdning til klimarisiko og bærekraft

Dette har vi gjort:

- ☒ Siden 1833 har vår bank bidratt til bærekraftig utvikling av lokalsamfunnene
- ☒ I 2020 etablerte vi grønt boliglån og grønt billån for å gjøre det lønnsomt å ta bevisst bærekraftige valg

Våre ambisjoner:

- ☐ Bygge bærekraftfokus på lønnsomhet for kunder, herunder redusert risiko og gunstige vilkår/priser
- ☐ Ha et særlig fokus på byggelån og prosjektfinansiering, da vi her bidrar til at en aktiv bærekraftholdning kan føre til mer bærekraftige valg før byggestart
- ☐ Inkludere bærekraft i rådgivning, herunder kreditt, forsikring og sparing/plasering

A5: Vi skal vurdere ESG-faktorer i kredittprosessene

Dette har vi gjort:

- ☒ Vi har en lokal bank med lokale kunder. Vi kjenner lokale forhold, og har alltid vektlagt forhold som handler om hvor vidt engasjementene er riktig for samfunnet, langsiktighet, og også for bankens omdømme
- ☒ Banken lever av å håndtere risiko, og har alltid hatt grundige prosesser for å vurdere risikobildet

Våre ambisjoner:

- ☐ Utarbeide láneprosesser, kredittåndbok og rutiner som sikrer kartlegging og vurdering av klimarisiko, direkte risiko og overgangsrisiko i kredittengasjementer
- ☐ Utvikle modeller og verktøy for kartlegging og vurdering av klimarisiko
- ☐ Diskutere energiklasse på aktuelt objekt med kunden i alle nye kredittsaker
- ☐ Benytte mulighetsrommet i kredittprosessene med prioritet på bærekraft. Dette inkluderer prioritet av miljøvennlige engasjementer og engasjementer som bidrar til å redusere sosial ulikhet

A6: Vi skal tilby grønne finansieringsprodukter

Dette har vi gjort:

- ☒ Vi har opprettet grønt boliglån og grønt billån for privatmarkedet, med det som er en grønn kunderebatt for dem som velger miljøvennlig
- ☒ Vi har utredet ulike modeller for bærekraftslån i bedriftsmarkedet
- ☒ Våre bilforsikringsprodukter, som smart bilforsikring, er bærekraftfokuset i perspektivet forebyggende skadebegrensning

Våre ambisjoner:

- ☐ Etablere grønne finansieringsprodukter for bedriftsmarkedet
- ☐ Komplettere produktporteføljen for privatmarkedet med sparing/plassering og forsikring
- ☐ Tilpasse forretningsmodeller til gjeldende grønt marked
- ☐ Tilpasse og differensiere produktporteføljen på en måte som sikrer at det er økonomisk lønnsomt å velge bærekraftig
- ☐ Vurdere gunnlaget for utsendelse av grønne obligasjoner
- ☐ Bidra til videre utvikling av forsikringsprodukter med tydeligere grønn profil

A7: Vi skal ikke finansiere kunder som opererer i strid med bærekraftprinsipper

Dette har vi gjort:

- ☒ Vi, som en lokal sparebank, er avhengig av tillit og godt omdømme. Derfor tar vi ikke bare økonomiske hensyn. Vi har alltid vært opptatt av om kundens virksomhet er lovlig, redelig, og bra for samfunnet. Det er bærekraftprinsippene som ligger i vår sparebanktradisjon
- ☒ Dagens bærekraftprinsipper er en konkretisering, og en forlengelse av gjeldende prinsipper og tradisjon
- ☒ Våre fondstilbydere og fond er gjennomgått for å ekskludere fond som ikke er bærekraftige. I tillegg er alle fond nå merket på en slik måte at kunder kan se hva som skiller bærekraftprofilene til de ulike fondene fra hverandre

Våre ambisjoner:

- ☐ Bygge rutiner for rådgivning som fokuserer på å bygge bevissthet og kunnskap hos kundene, slik at de kan ta bærekraftige valg
- ☐ Bygge trygghet for rådgivere til å diskutere bærekraft med sine eksisterende og potensielle kunder, for vi ønsker at våre kunder skal ha et bevisst forhold til beskatning, arbeidsmiljø, diskriminering, forutensning, utnyttelse av naturressuser og menneskerettigheter
- ☐ Implementere en konkret eksklusjonsliste, som tydeliggjør hvilke formål eller bransjer som vår bank prinsipp ikke finansierer

5.3 Vårt samfunnsengasjement

5.3.1 Hvorfor er vårt samfunnsengasjement og bærekraftig lokal samfunnsutvikling viktig?

En av SpareBank 1 Ringerike Hadelands viktigste oppgaver er å bidra til et sterkt lokalsamfunn. Dette fordrer lokalt engasjement - av mennesker, for mennesker og mellom mennesker.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland ønsker å bidra til at regionen skal være

- et godt sted å drive næringsvirksomhet,
- et godt sted å bo, og
- et attraktivt sted å flytte til

Banken har vært tilstede i lokalsamfunnets økonomiske liv i snart 200 år.

Og vi vet at når menneskene trives, bor godt, har utdanningsmuligheter, trygge arbeidsplasser og meningsfulle fritidsaktiviteter, vil banken også kunne gå godt.

5.3.2 Hvordan jobber vi får å oppnå en bærekraftig lokal samfunnsutvikling?

Bankens arbeid med bærekraftig lokal samfunnsutvikling bygger på følgende ambisjoner:

A8: Vi skal bidra til bærekraftige arbeidsplasser

A9: Vi skal være lokal kompetansebygging på økonomi

A10: Vi skal bidra til å styrke utdanningsmiljøet lokalt

A11: Vi skal støtte initiativ som bedrer oppvekstsvilkår

A12: Vi skal bidra til lokale miljøtiltak

Vårt samarbeid med og økonomisk støtte til Universitetet i Sør-Norge (USN) har bidratt til at større bredde og høyere kvalitet på høyere utdanning lokalt. Vårt bidrag til Ungt Entreprenørskap støtter innovasjon og utvikling, og opprettelse av lokale arbeidsplasser. Vårt bidrag til talentstipendiet er med å inspirere unge talenter innen kultur, idrett og forskning/utdanning til videre satsning og utvikling. Vårt bidrag til Ringeriksstipendiet muliggjør at kvalifiserte toppidrettsutøvere kan kombinere toppidrett med høyere utdanning på USN Campus Ringerike. Vårt kompetanseprogram mot lokale skoler øker kunnskapen om personlig økonomi. Vår støtte til Vekst- og Næringsbarometeret tilrettelegger for økt kunnskap for lokale beslutningstakere innen næring og politikk. Vårt samarbeid med Næringsstiftelsen sikrer midler til god innovasjon og utvikling lokalt. Vår aktive og brede sponsorvirksomhet gjør oss til en god samarbeids- og utviklingspartner for over 150 lag/foreninger, institusjoner og enkeltpersoner som driver idrett, utdanning og kulturformidling. Aktiviteter som rettes mot barn og ungdom blir prioritert.

5.3.3 Hvilke resultater har vi oppnådd og hvilke mål har vi satt oss for videre arbeid?

A8: Vi skal bidra til bærekraftige arbeidsplasser

Dette har vi gjort:

- ☒ Vår bank ble etablert for å bidra til vekst og utvikling i lokalsamfunnet, i jordbruket, skogbruket eller etter hvert i annet privat næringsliv. Sammen med visjonære og hardt arbeidende kunder har vi fått ting til å skje, hvert år, helt siden 1833
- ☒ Også i dag gjør bankens rådgivning og kredittvirksomhet det mulig å etablere lokale arbeidsplasser
- ☒ Banken engasjerer seg også utenfor kredittprosessene. Økonomiske tilskudd til lokale næringsforeninger, kunnskapsdeling via Næringsbarometeret og Vekstbarometeret, politisk påvirkningsarbeid knyttet til infrastrukturprosjekter, samt egen næringsstiftelse er eksempler på aktive bidrag til lokal verdiskapning og lokale arbeidsplasser
- ☒ Gode kredittprosesser sikrer kvaliteten i engasjementene, enten det gjelder miljø, sosiale forhold eller sunn virksomhetsstyring

Våre ambisjoner:

- ☐ Videreføre det aktive påvirkningsarbeidet, i kombinasjon med godt bankhåndverk, slik at vi bidrar til sunn næringsutvikling lokalt i hele vår region
- ☐ Forsterke kredittprosessene slik at vi forsikrer oss om at våre engasjementer er bærekraftig også når det kommer til bedriftsinterne forhold, som arbeidsvilkår
- ☐ Revidere de økonomiske virkemidlene slik at det blir tydelig vektning av bærekraft, særlig knyttet til klima og miljø
- ☐ Vurdere å delta i, eller opprette, en lokal trainee-ordning

A9: Vi skal være lokal kompetansebygging på økonomi

Dette har vi gjort:

- ☒ Vår bank er direkte engasjert i utdanning av barn og unge gjennom blant annet temadager i skolen og Ungt Entreprenørskap
- ☒ Å lære unge verdien av sparing har ligget i sparebank-tradisjonen fra starten, og vår bank gjør dette helt ifra barn blir født, med en bokgave. Videre møter vi barna opp igjen oppveksten i den årlige sparebankuken, samt når de er i konfirmasjonsalder, før de endelig blir myndige

Våre ambisjoner:

- ☐ Videreutvikle ett nytt og felles utdanningskonsept rettet mot ungdomsskole og videregående skole. Konseptet skal brukes av alle lokalbanker, og inneholde engasjerende tematikk knyttet til personlig økonomi, bærekraft og grønne fordeler
- ☐ Bruken av fysiske penger og fysiske sparebøsser går ned. Vi trenger å erstatte sparebankuke med en digital sparetjeneste og -aktivitet. Løsningen bør være alders-tilpasset og tilpasset alment tilgjengelig teknologi

A10: Vi skal bidra til å styrke utdanningsmiljøet lokalt

Dette har vi gjort:

- ☒ Allerede på 1850-tallet begynte banken sitt arbeid med å forsterke utdanningssystemet lokalt. Tanken var at dette ville øke utviklingstakten og bygge samfunnet
- ☒ Vi har et bredt samarbeid med Universitet i Sørøst-Norge. Samarbeidet inkluderer faglig samarbeid, utdanningsstipender, kompetansedeling, premiering av de beste masteroppgavene, og økonomisk støtte til utvikling av studieretning og -nivå
- ☒ Vår bank har vært samarbeidspartner med Ungt Entreprenørskap, for å bidra til å gjøre de unge bedre rustet til å bygge forretningsforståelse og evne til å realisere egne forretningsideer

Våre ambisjoner:

- ☐ Fortsette samarbeidet med utdanningsinstitusjoner
- ☐ Utvikle og etablere en ordning for å løfte statusen til yrkesfaglig utdanning

A11: Vi skal støtte initiativ som bedrer oppvekstvilkår

Dette har vi gjort:

- ☒ Banken, sammen med våre tre sparebankstiftelser, er regionens største bidragsyter til allmennnyttige formål. I 2019 var samlet bidrag 87 millioner kroner. Midlene går i stor grad til lag, foreninger og andre som bidrar til gode bo- og oppvekstvilkår i regionen
- ☒ Banken har alene ca 150 samarbeidsavtaler per år

Våre ambisjoner:

- ☐ Videreføre vår stolte tradisjon for å støtte allmennnyttige initiativ og virksomheter som forbedrer oppvekstvilkår i vår region
- ☐ Vi erkjenner at kunnskapen om alle våre samarbeidsprosjekter er relativt lav, og at vår støtte vil ha ytterligere verdi om vi bidrar til økt bevissthet i befolkningen om alt det gode arbeidet våre samarbeidspartnere gjør for lokale oppvekstmiljø. Derfor skal banken, sammen med sparebankstiftelsene etablere «Vi Heier.no». Nettavisen skal gi positive ringvirkninger i lokalmiljøene, slik at samarbeidspartners arbeid blir bedre kjent, verdsatt og brukt

A12: Vi skal bidra til lokale miljøtiltak

Dette har vi gjort:

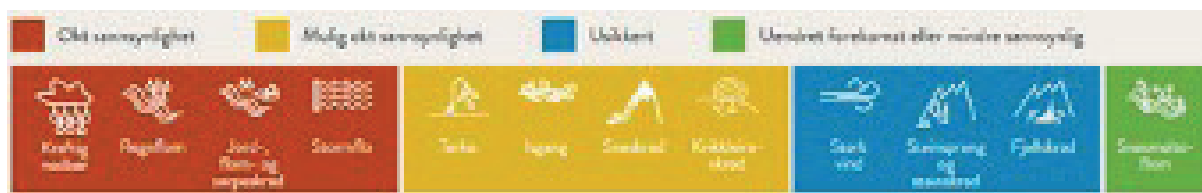
- ☒ Arbeidet med lokale klima- og miljøtiltak har i nyere tid vært ad hoc-utløst
- ☒ Det vesentligste av tiltak har vært knyttet til bankens kredittgivning

Våre ambisjoner:

- ☐ Etablere et dedikert miljøfond. Fondet bør være øremerket tiltak som reduserer negativ påvirkning, eller øker den positive
- ☐ Vurdere grunnlaget for et miljøfond som er sluttkunderrettet

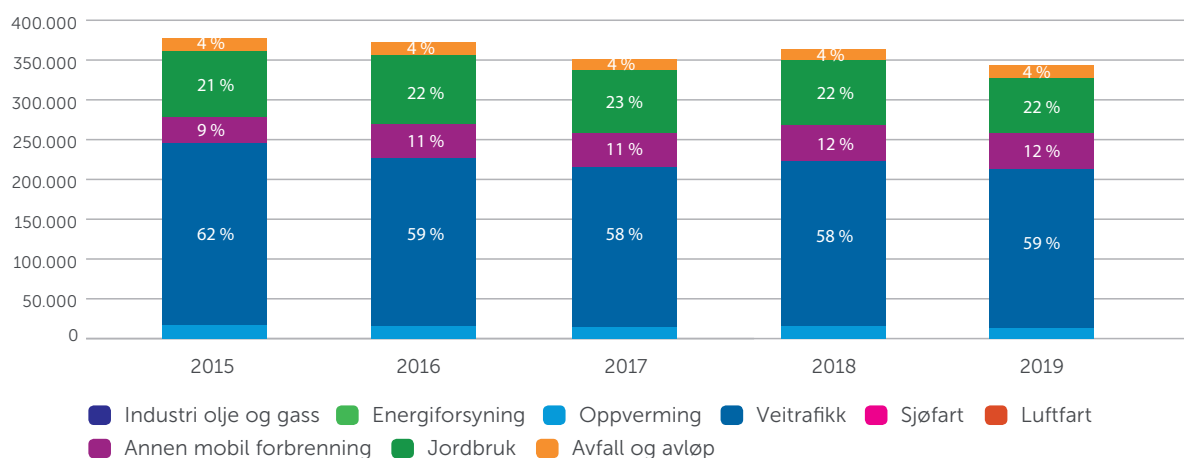
6. Klimarisiko i bankens markedsområde

Bankens hovedmarkedsområde er innenfor de seks kommunene, Ringerike, Gran, Jevnaker, Nittedal, Hole og Lunner. Norsk klimaservicesenter har identifisert at følgende risikoer vil kunne ha størst betydning på fremtidens klima i disse kommunene.

I følge miljødirektoratets beregninger, var utslippet fra bankens markedsområde i 2018 på 344.056 tonn CO₂-ekvivalenter, ned 5 % fra 2017. Utslippene stammer hovedsakelig fra veitrafikk som står for om lag 60 % av utslippene. Utslipp fra landbruket er fordelt på flere kategorier i oppdelingen til miljødirektoratet, og står samlet sett for anslagsvis 25-30 % av utslippene.

Samlet klimagassutslipp i Ringerike, Gran, Lunner, Nittedal, Jevnaker og Hole

7. Bærekraftsrisiko i bankens utlånsportefølje og estimert CO₂-avtrykk

Bankens utlånsportefølje består av 68 % utlån til personmarkedet og 32 % utlån til bedrifts-markedet. Utlån til personmarkedet er hovedsakelig til boligformål.

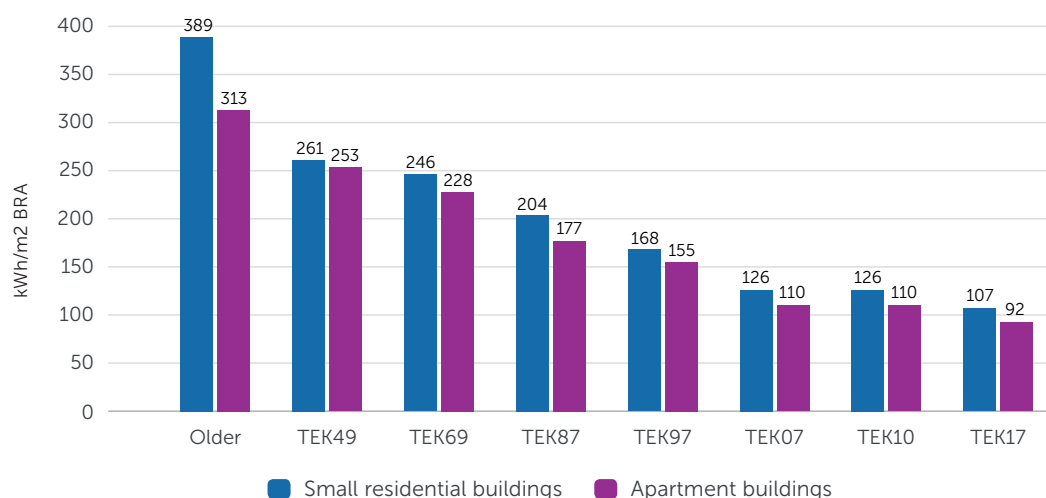
Banken har i 2020 gjennomført en risikokartlegging av bærekraftsrisikoene som banken er utsatt for. Identifiserte risikofaktorer tildeles en faktor basert på vurdering av konsekvens og sannsynlighet for hendelsen. Risikokartleggingen skal bidra til at det foretas en kvalifisert og strukturert vurdering og dokumentasjon av de kontroll- og styringstiltak som er etablert, og om disse tiltakene er forsvarlig ivarettatt i virksomhetene. Risikokartleggingen ligger til grunn for bankens ambisjoner innen bærekraftsområdet.

7.1 Bærekraftsrisiko i bankens boliglånsportefølje

Bankens boliglånsportefølje består hovedsakelig av finansieringer innen bankens geografiske markedsområde. Klimarisikoen i bankens boliglånsportefølje samsvarer derfor i stor grad med de identifiserte klimarisikoene for de seks kommunen i bankens markedsområde. Banken har høyt fokus på anti-hvitvaskingsarbeidet og bekjempelse av økonomisk kriminalitet ved kjøp og salg av fast eiendom.

7.2 Estimert CO₂-avtrykk for bankens boliglåns-portefølje (Scope 3)

CO₂-avtrykket på bankens boliglånsportefølje beregnes basert på antatt strømforbruk for boligen. 126 gram CO₂-ekvivalenter per kWh benyttes som beste estimat på klimagassutslippet. Dette baserer seg på en europeisk strøm-mix, og således et prinsipp om fri flyt av kraft på tvers av landegrenser i Europa. Anslaget om strømforbruk baserer seg på byggestandard og størrelse på boligen (BRA). Byggestandard settes likt byggeår minus 2 år. Altså vil et hus bygd i 2010 klassifiseres til TEK07 og ikke TEK10.

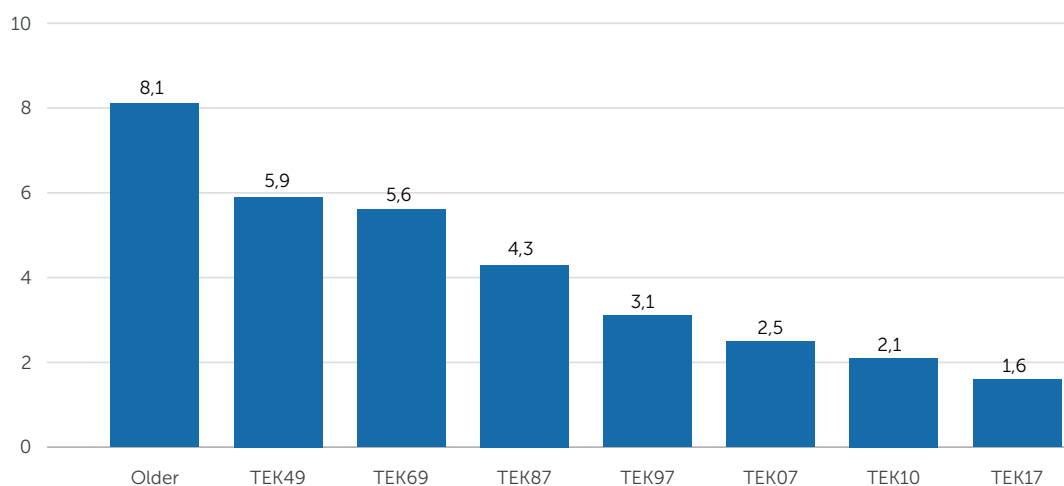

Figur: kwh per kvm BRA for ulike byggestandarder. Kilde: <https://spabol.sparebank1.no/green-bonds>

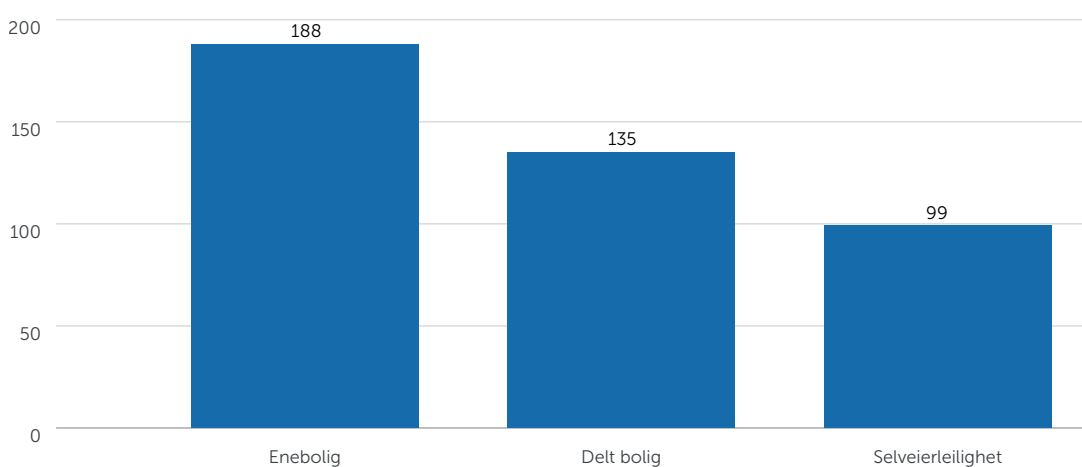
Det beregnes klimagassutslipp for bankens sikkerhetsmasse innen sikkerhetsklassene enebolig, delt bolig og leilighet, med tilhørende finansiering innenfor privatmarkedet. Uttrekket korrigeres for duplikate oppføringer, sekundærboliger eller tilleggssikkerheter, samt for manglende og/eller misvisende dataregistreringer. Uttrekket representerer om lag 85 % av totale antall boliglån til privatmarkedet. Gjennomsnittlig byggeår i uttrekket er 1975 og gjennomsnittlig størrelse på boligen (BRA) er 168 kvm. Banken vil fremover jobbe for å styrke kvaliteten i dataene som benyttes til beregningen. Estimater er i angitt i tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e).

Estimert CO₂-avtrykk for boliglånsporteføljen utgjør **56.053 tCO₂e**, tilsvarende **5,11 tCO₂e per bolig**.

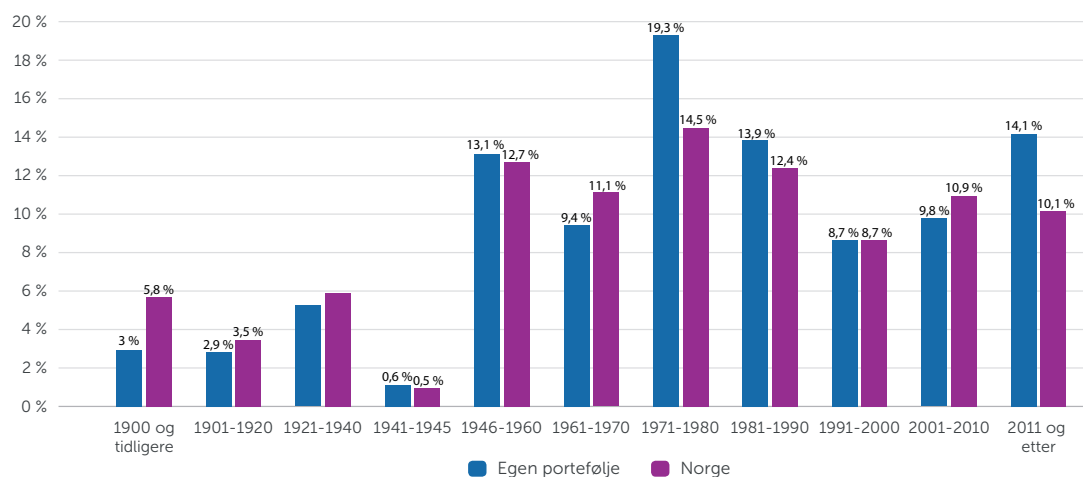
Gjennomsnittlig antall tonn CO₂-ekvivalenter per byggestandard

Figur: Gjennomsnittlig tonn CO₂-ekvivalenter per enhet i hver byggestandard

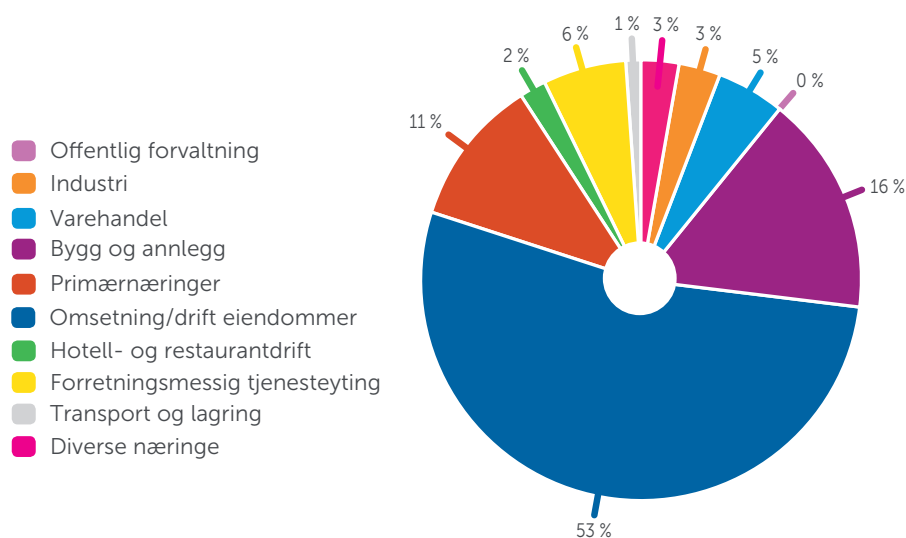
Figur: Gjennomsnittlig størrelse per enhet innen hver sikkerhetsklasse

Figur: Andel boliger etter byggeår

7.3 Bærekraftsrisiko i bankens utlån til næringsdrivende

Bankens utlån til næringsdrivende utgjør 11,7 mrd. kroner, hvor utlån til omsetning og drift av eiendommer utgjør 53 % av porteføljen.

Nedenfor omtales bærekraftsrisikoen innen de tre næringene hvor banken har størst eksponering; omsetning og drift av eiendommer, primærnærings og bygg og anlegg.

Bærekraftsrisiko innen omsetning og drift av eiendommer (53 % av porteføljen)

Kundenes virksomhet innen omsetning og drift av eiendommer påvirkes blant annet av følgende bærekraftsrisikoer:

- Økt sannsynlighet for ekstremvær påvirker verdien av eiendommene og øker sannsynligheten for fysiske skader
- Økt etterspørsel etter energieffektive leieobjekter påvirker verdien av eksisterende bygningsmasse
- Endret krav og forventninger til hensyn til biodiversitet i byggeprosjekter

Banken har i sitt arbeid mot kunder innen næringen et særlig fokus på etterlevelse av arbeidsrettsregler, skatte- og avgiftsregler, og forebygging av hvitvasking.

Bærekraftsrisiko innen landbruk og skogbruk (11 % av porteføljen)

Bankens portefølje innen primærnæringen består hovedsakelig av utlån til landbruk og skogbruk. Kundenes virksomhet innen næringen påvirkes blant annet av følgende bærekraftsrisiko:

- Økt sannsynlighet for ekstremvær påvirker avlinger og øker sannsynlighet for skogbrann og stormskader
- Økt sannsynlighet for spredning av dyre- og plantesykdommer
- Økt spredning av fremmede arter
- Strengere reguleringer knyttet til utslipp, biodiversitet, arealbruk etc.
- Endret forventning fra konsumenter med økt fokus på redusert konsum av kjøtt og på økologiske produkter

Banken har i sitt arbeid mot kunder innen næringen et særlig fokus på etterlevelse av arbeidsrettsregler, skatte- og avgiftsregler, og forebygging av hvitvasking.

Bærekraftsrisiko innen bygg og anlegg (16 % av porteføljen)

Kundenes virksomhet innen bygg og anlegg påvirkes blant annet av følgende bærekraftsrisiko:

- Økt sannsynlighet for ekstremvær øker risikoen for fysiske skader på anleggsvirksomheten
- Endret krav til utslipp ved anleggsvirksomhet, herunder krav til fossilfrie anleggsplasser
- Endret krav og forventninger til hensyn til biodiversitet i byggeprosjekter

Banken har i sitt arbeid mot kunder innen næringen et særlig fokus på etterlevelse av arbeidsrettsregler, skatte- og avgiftsregler, og forebygging av hvitvasking.

7.4 Estimert CO2-avtrykk for bankens utlånsportefølje til næringsdrivende (Scope 3)

CO2-avtrykket på bankens utlånsportefølje til næringsdrivende baserer seg på hvor stor andel av norske bankers og finansforetaks utlån banken står for i de enkelte bransjene. Denne andelen er deretter multiplisert med totalt utslipp (CO2-ekvivalenter) fra den enkelte bransje. Metodikken forutsetter at lånebehovet og utslippsintensiteten i de ulike næringene er likt fordelt i landet. Modellen tar derfor ikke hensyn til regionale forskjeller når det gjelder lånebehov og utslippsintensitet. Bankene kan både være underrepresentert og overrepresentert i enkelte bransjer.

Modellen gir et grovt estimat på karbonrelatert kreditteksponering og karbonintensivitet i de bransjene banken har utlån til. Metoden er ikke presis nok til å benyttes som sammenligningsgrunnlag mot andre banker eller bruke som grunnlag til målsetninger.

Sektor	Totale utlån Norge (MNOK) ¹	Bankens utlån (MNOK) per 31.12	Bankens andel av totale utlån Norge	Totale utslipp til luft (tusen tonn CO ₂ -ekv/år) ¹	Utslippetsintensitet (tonn CO ₂ -ekv. per MNOK utlån)	Bankens utlånporteføljes beregnede utslipp (tusen tonn CO ₂ -ekv)
Omsetning og drift av fast eiendom	663.013	5.735	0,9 %	122	0,18	1,1
Jordbruk og skogbruk	129.516	1.088	0,8 %	4.950	38,22	41,6
Foretning og finansiell tjenesteyting	126.916	597	0,5 %	1	0,01	0,0
Varehandel, reparasjon av motorvogner	66.870	342	0,5 %	1.104	16,51	5,6
Industri *	87.542	225	0,3 %	2.097 *	23,95	5,4
Bygge- og anleggsvirksomhet ellers	132.477	1.398	1,1 %	1.938	14,63	20,4
Tjenesteytende næringer ellers	45.378	209	0,5 %	416	9,17	1,9
Overnattings- og serveringsvirksomhet	17.563	197	1,1 %	133	7,57	1,5
Transport ellers og lagring **	60.216	110	0,2 %	6.803 **	112,98	12,5
El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	57.096	94	0,2 %	1.699	29,76	2,8
Informasjon og kommunikasjon	21.084	8	0,0 %	59	2,80	0,0
Total	1.407.671	10.002	0,7 %	19.322	13,73	92,8

¹⁾ Kilde; SSB - tabell 08116 (2020-11), 09288 (2019-tall)

* Industri: Oljeraffinering og metallproduksjon er ekskludert, da banken ikke er eksponert mot disse næringene

**Transport og lagring: Innenlands sjøfart er ekskludert, da banken ikke er eksponert mot disse næringene

Utvinning av råolje og naturgass med tilhørende tjenester, lufttransport og utenlands sjøfart er ekskludert, da banken ikke er eksponert i disse næringene.

Estimert CO₂-avtrykk for bankens utlånporteføljen til næringsdrivende utgjør

92.800 tCO₂e

8. Oppsummert GRI-rapportering

GRI-indikator											
Generell informasjon											
Organisasjonsprofil	Navn på indikator	Besvarelse/kilde									
102-1	Navn på organisasjonen	SpareBank 1 Ringerike Hadeland									
102-2	Viktigste produkter og tjenester	Årsrapport: Virksomheten i konsernet									
102-3	Adresse til organisasjonens hovedkontor	Søndre Torv 5, Hønefoss									
102-4	Antall land organisasjonen har virksomhet i	Norge									
102-5	Eierskap og juridisk selskapsform	Sparebank med egenkapitalbevis notert på Oslo Børs									
102-6	Beskrivelse av de markedene organisasjonen operer i	Årsrapport: Virksomheten i konsernet									
102-7	Organisasjonens størrelse og omfang	Årsrapport: Virksomheten i konsernet Årsregnskapet 2020 med styrets beretning									
102-8	Totalt antall ansatte etter ansettelsesform og ansettelseskontrakt, fordelt på lokasjon og kjønn	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Vikarer</th><th>Fast ansatt</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kvinner</td><td>1</td><td>94</td></tr> <tr> <td>Menn</td><td>-</td><td>52</td></tr> </tbody> </table> Alle er ansatt i Norge.		Vikarer	Fast ansatt	Kvinner	1	94	Menn	-	52
	Vikarer	Fast ansatt									
Kvinner	1	94									
Menn	-	52									
102-9	Beskrivelse av selskapets leverandørkjede	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2									
102-10	Vesentlige endringer i løpet av rapporteringsperioden som gjelder størrelse, struktur, eierskap eller leverandørkjede	Ingen vesentlige endringer i struktur, eierskap eller leverandørkjede									
102-11	Beskrivelse av om og hvordan "føre var"-prinsippet er implementert i organisasjonen	Bærekraftsrapportering: kap 5.2 Banken har som mål å forplikte seg til FNs Global Compact i løpet av 2021, herunder prinsipp 7 om føre-var-tilnærming. "									
102-12	Eksterne initiativer eller prinsipper for det økonomiske, miljø- og samfunnsmessige arbeidet som organisasjonen har gitt sin tilslutning til	Bærekraftsrapportering: kap. 4									
102-13	Medlemskap i bransjeorganisasjoner eller andre sammenslutninger, og nasjonale/internasjonale lobborganisasjoner	Bærekraftsrapportering: kap. 4									
Strategi											
102-14	Uttalelse fra konsernsjef	Årsrapport: Adm. Banksjefs kommentarer									
Etikk og integritet											
102-16	Organisasjonens verdier, prinsipper, standarder og normer for adferd	Årsrapport: Strategi og mål Bærekraftsrapportering: kap. 5.1.2									
Styring											
102-18	Organisasjonens styringsstruktur, herunder øverste myndighet og komiteer som er ansvarlige for beslutninger på økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige temaer	Årsrapport: Eierstyring og selskapsledelse									
Interessentdialog											
102-40	Interessentgrupper som organisasjonen er i dialog med	Bærekraftsrapportering: kap. 3									
102-41	Prosent medarbeidere som er dekket av kollektive tariffavtaler	100 %									
102-42	Beskrivelse av hvordan organisasjonen identifiserer viktige interessenter	Bærekraftsrapportering: kap. 3									
102-43	Tilnærming til interessentsamarbeid og hvor ofte organisasjonen involverer de ulike interessentene	Bærekraftsrapportering: kap. 3									
102-44	Viktige temaer og spørsmål som er blitt tatt opp gjennom dialog med interessenter og selskapets respons	Bærekraftsrapportering: kap. 3									

102-45	Oversikt over alle enhetene som omfattes av organisasjonens årsrapport	Årsregnskap 2020: note 1
102-46	Beskrivelse av prosess for å definere rapportens innhold, avgrensninger og integrering av GRI-prinsippene	Bærekraftsrapportering: kap 1
102-47	Oversikt over alle temaer som er vurdert som vesentlige	Bærekraftsrapportering: kap 5
102-48	Endring av historiske data fra tidligere rapporter	Bærekraftsrapporteringen er utarbeidet for første gang i 2020
102-49	Vesentlige endringer i rapportens innhold, omfang, avgrensning eller målemetoder	Bærekraftsrapporteringen er utarbeidet for første gang i 2020
102-50	Rapporteringsperiode	2020
102-51	Dato for utgivelse av forrige rapport	Bærekraftsrapporteringen er utarbeidet for første gang i 2020
102-52	Rapporteringsfrekvens	Årlig
102-53	Kontaktperson for spørsmål vedrørende rapporten	Banksjef Marked og Kommunikasjon
102-54	Rapporteringsnivå	GRI standard nivå "Core"
102-55	GRI-indeks	Bærekraftsrapportering: Vedlegg GRI-indeks
102-56	Ekstern verifikasjon av rapporteringen	Nei

Spesifikk informasjon

Økonomisk prestasjon

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Årsrapport: Strategi og mål
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Årsrapport: Eierstyring og selskapsledelse
103-3	Evaluerer av styringssystemet	Årsrapport: Eierstyring og selskapsledelse
201-1	Direkte økonomisk verdi generert og distribuert	Årsregnskap 2020

Etikk og antikorrupsjon

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluerer av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
205-1	Andel av selskapets lokasjoner som er evaluert for risiko knyttet til korrupsjon	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
205-2	Kommunikasjon og opplæring i policy og rutiner knyttet til anti-korrupsjon	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
205-3	Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak	Ingen

Klimagassutslipp

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluerer av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
305-1	Direkte klimagassutslipp (scope 1)	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
305-2	Indirekte klimagassutslipp fra energiforbruk (scope 2)	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
305-3	Andre indirekte klimagassutslipp (scope 3)	Bærekraftsrapportering: kap 7

Miljøvurdering av leverandører

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluerer av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
308-2	Betydelige faktiske og potensielle negative miljøkonsekvenser av arbeidspraksisten i leverandørkjeden og iverksatte tiltak	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2

Ansatte

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluerings av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
401-1	Nyansettelser og turnover	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2

Opplæring og utdanning

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluerings av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
404-2	Programmer for medarbeiderutvikling og livslang læring	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2

Mangfold og likestilling

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluerings av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
405-1	Mangfold i styrende organer og ulike ansattkategorier	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
405-2	Lønnsforskjeller mellom menn og kvinner	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2

Ikke-diskriminering

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluerings av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
406-1	Identifiserte tilfeller av diskriminering og implementerte korrigerende tiltak	Ingen

Ansvarlig markedsføring av produkter og tjenester

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluerings av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
417-2	Tilfeller av manglende overholdelse av krav knyttet til informasjon og merking av produkter og tjenester	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
417-3	Tilfeller av manglende overholdelse av krav knyttet til kommunikasjon og markedsføring	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2

Personvern og informasjonssikkerhet

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluerings av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
418-1	Antall dokumenterte klager knyttet til brudd på personvernet eller tap av kundedata	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2

Antihvitvasking

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5

103-3	Evaluering av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2
	Antall transaksjoner flagget som mistenkelig, undersøkt og innrapportert	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2

Ansvarlig kreditt

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluering av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.2.2

Ansvarlige investeringer og krav til finansielle leverandører

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluering av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2

Innovasjon og digitalisering

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-2	Beskrivelse av styringssystem som dekker vesentlig(e) tema	Bærekraftsrapportering: kap 5
103-3	Evaluering av styringssystemet	Bærekraftsrapportering: kap 5.1.2

9. Oppsummert TCFD-rapportering

Område	Status 2020	Tiltak 2021
Styring		
En beskrivelse av styrets oppsyn av klimarelaterte trusler og muligheter	Policy for styring og kontroll av bærekraftsrisiko ble vedtatt i 2020.	Policyen er gjenstand for årlig revidering.
Beskriv ledelsens rolle i vurdering og styring av klimarelaterte trusler og muligheter	Policy for styring og kontroll av bærekraftsrisiko ble vedtatt i 2020.	Policyen er gjenstand for årlig revidering.
Strategi		
Beskriv klimarelaterte trusler og muligheter virksomheten har identifisert på kort, mellom- og lang sikt.	Bærekraftsrapportering: kap. 6 og 7	Bærekraftsrapportering: kap. 6 og 7
Betydningen av klimarelaterte trusler og muligheter for virksomhetens forretninger, strategi og finansielle planlegging.	Bærekraftsrapportering: kap. 6 og 7	Bærekraftsrapportering: kap. 6 og 7
Beskriv den potensielle betydningen av ulike scenarier på virksomhetens forretninger, strategi og finansielle planlegging	Bærekraftsrapportering: kap. 6 og 7	Bærekraftsrapportering: kap. 6 og 7
Risikostyring		
Beskriv prosessene virksomheten benytter for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko	Policy for styring og kontroll av bærekraftsrisiko ble vedtatt i 2020. Se for øvrig beskrivelse av risikokartlegging i bærekraftsrapportering kap. 7.	Risikokartlegginger gjennomføres årlig i forbindelse med revisjon av policyen.
Beskriv virksomhetens prosesser for håndtering av klimarelatert risiko	Policy for styring og kontroll av bærekraftsrisiko ble vedtatt i 2020. Se for øvrig beskrivelse av risikokartlegging i bærekraftsrapportering kap. 7.	Risikokartlegginger gjennomføres årlig i forbindelse med revisjon av policyen.
Beskriv hvordan prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko er integrert i virksomhetens helhetlige risikostyring.	Policy for styring og kontroll av bærekraftsrisiko ligger på nivå 2 i bankens styringsdokumenter, og er således førende for policyene innen de ulike risikoområdene i bankens virksomhet.	Policyen er gjenstand for årlig revidering. Føringer fra policyen vil innarbeides i øvrige styringsdokumenter i banken i løpet av 2021.
Mål og metoder		
Beskriv metodene virksomheten bruker for å vurdere klimarelaterte trusler og muligheter i lys av dens strategi og prosesser for risikostyring	Banken har en risikobasert tilnærming til sitt bærekraftsarbeid. Se for øvrig beskrivelse av risikokartlegging i bærekraftsrapportering kap. 7.	Banken har en risikobasert tilnærming til sitt bærekraftsarbeid. Se for øvrig beskrivelse av risikokartlegging i bærekraftsrapportering kap. 7.
Rapportering på Scope 1 og Scope 2	Bærekraftsrapportering: kap. 5.1.2	
Rapportering på Scope 3	Bærekraftsrapportering: kap. 5.1.2, 7.2 og 7.5	Det vil jobbes for å forbedre datakvaliteten i scope 3 beregningene for bankens utlånsportefølje.
Beskriv målene virksomheten bruker for å håndtere klimarelaterte trusler og muligheter og resultater i forhold til målene	Banken har foreløpig ikke satt mål for arbeidet. Det vil jobbes for å bedre datakvaliteten i beregninger.	Banken vil sette mål relatert til økning av positiv påvirkning.

